

MEMO

Aan : Expertgroep StUF KING
Van : Sid Brouwer Centric
Hein van Schijndel
C.c. :
Datum : 30 mei 2011
Referentie :
Betreft : Opmerkingen op beheermodel en best practices

Leden van de expertgroep StUF,

In de huidige dynamische ontwikkelingen rond de automatisering van de overheid is er een grote behoefte aan flexibiliteit van het beheer van StUF en van StUF zelf. Het stelsel van basisgegevens ontwikkelt zich door ontwikkelingen binnen de verschillende sectoren van de overheidsmarkt. Een voor een worden basisregistraties vormgegeven en worden informatiemodellen bekend. Voor de gemeentelijke overheid, waarin veel verschillende sectoren bij elkaar komen, betekent dit een continue bijwerken van informatiemodellen en daarmee de gegevensuitwisseling tussen systemen.

Met de ontwikkeling van de BAG/GBA- en de BAG/WOZ-koppelvlakken is binnen de StUF-community het besef gegroeid dat het bestaand beheermodel een snelle en gestructureerde ontwikkeling van StUF in de weg staan. Daarom is besloten het beheermodel onder de loop te nemen.

Momenteel ligt er een concept voor het beheermodel waarin de mogelijkheid wordt geboden om berichtcatalogi en koppelvlakken te specificeren. Het toevoegen van dergelijke onderdelen is in het beheermodel betrekkelijk eenvoudig gemaakt. Na een toetsing van de expertgroep mogen in principe door elke partij dergelijke onderdelen worden toegevoegd.

Maar wat betekent dat nu in de praktijk?

Doordat verschillende afnemers van (basis-) registraties verschillende behoeften hebben, die in de huidige ontwikkelingen vaak op verschillende momenten bekend worden, bestaat de reële kans dat er steeds weer andere eisen worden gesteld aan de berichten die door de registratie worden verzonden bij wijzigingen. Met andere woorden: op elk moment in de tijd kan het gebeuren dat een afnemer nieuwe wensen heeft ten aanzien van de informatieverstrekking door een registratie. Als deze behoefte niet wordt vervuld door een bestaand koppelvlak (dan wel door de standaard die daaronder ligt), dan kan er een nieuw koppelvlak worden gedefinieerd.

De bronregistratie zal op dat moment verschillende koppelvlakken moeten gaan ondersteunen voor verschillende afnemers. Een andere optie is het oude koppelvlak ongeldig te verklaren en het nieuwe koppelvlak voor beide afnemers tot standaard te verheffen. Beide opties hebben als nadeel dat ofwel de bronregistratie meerdere soorten kennisgevingen moet verzenden bij een enkele gebeurtenis, ofwel dat afnemende ap-

MEMO

plicaties vaker dan volgens het releaseschema van het sectormodel hun verwerking van kennisgevingen moeten aanpassen aan nieuwe berichtdefinities.

In beide gevallen worden gemeenten opgescheept met extra kosten door toenemende complexiteit van het bronsysteem of door noodzakelijke wijzigingen in de afnemende systemen die voor die betreffende systemen functioneel mogelijk geen enkele voordelen biedt.

Ons inziens biedt het huidige concept beheermodel een oplossing voor het probleem van de flexibiliteit in die zin dat binnen de huidige releasetermijnen een mogelijkheid wordt geboden om tussentijds toch specificaties toe te voegen aan het sectormodel. Het gevolg daarvan is echter dat het beheermodel complexer wordt, terwijl er geen of onvoldoende aandacht is voor de reden waarom het huidige releasebeleid is zoals het is: stabiliteit die voorkomt dat systemen (onnodig) vaak moeten worden aangepast aan nieuwe (versies van) standaarden.

Daarnaast speelt nog een ander punt wat onvoldoende belicht wordt in het huidige concept beheermodel: eenduidigheid van berichten. Momenteel is het zo dat vele systemen verschillende soorten kennisgevingsberichten gebruiken voor het doorgeven van wijzigingen in de gegevens. Hierdoor verstaan systemen elkaar niet meer, ook al voldoen ze toch aan hetzelfde StUF-sectormodel. Organisaties als gemeenten komen hierdoor voor onnodige kosten en verrassingen te staan: systemen die StUF gebruiken moeten toch maatwerkaanpassingen doen om met elkaar te kunnen communiceren.

Het laten ontstaan van koppelvlakken vergroot de kans dat systemen elkaar niet begrijpen omdat het (mogelijk) leidt tot nog meer verschillende kennisgevingsberichten voor eenzelfde gebeurtenis.

Centric pleit ervoor om in de sectormodellen eenduidig vast te leggen welke berichtsoort(en) moet(en) worden gebruikt voor het doorgeven van welke gebeurtenis. Door voor kennisgevingsberichten vast te leggen wanneer welke berichtsoorten worden gebruikt, kunnen systemen die het sectormodel ondersteunen altijd met elkaar gegevens uitwisselen.

Hoe past dit nu binnen meer flexibiliteit?

De wens om eenduidig berichttypen te definiëren lijkt de gewenste flexibiliteit in de weg te staan. Het is dan ook een uitdaging om een vorm te zoeken die zowel tegemoet komt aan de wens om flexibiliteit als om de wens om eenduidig (kennisgevings-) berichtenverkeer.

Hiervoor zijn meer ingrijpende oplossingen vereist.

Een mogelijkheid die we in overweging zouden willen nemen is de opsplitsing van het sectormodel BG naar verschillende sectormodellen die binnengemeentelijk ook echt maar één sector bestrijken. Denk hierbij aan sectormodellen BG-BAG, BG-WOZ, BG-GBA, BG-NHR en BG-BRK.

Door per basisregistratie een sectormodel op te stellen, is het beter mogelijk om per sector een releasebeleid te voeren. Ontwikkelingen binnen één sector kunnen leiden tot extra releases van het sectormodel voor die ene sector. Systemen die geen gegevens uit die sector nodig hebben worden hierdoor dan ook niet geraakt.

MEMO

De noodzaak voor een extra laag binnen het sectormodel (de berichtcatalogi en de koppelvlakken) is hiermee voor de kennisgevingsberichten weggenomen. Hierdoor kan het gehele model eenvoudiger en dus beter bruikbaar worden gehouden.

Per sector kan eenduidiger worden gewerkt, maar het geheel wordt flexibeler en eenvoudiger.

Ongetwijfeld kleven aan deze oplossingsrichting vele voor- en nadelen die moeten worden overwogen. Het is een poging om te komen tot een denkrichting waarin StUF als totaalplaatje overzichtelijker zou moeten worden en eenduidiger. Door bovendien de brokken eenvoudiger te maken, kan de roep om flexibiliteit wellicht ook worden beantwoord.

Wat te doen op korte termijn?

Het door de waarderingskamer opgestelde koppelvlak BAG WOZ is door de expert- en regiegroep vastgesteld onder voorwaarde dat het beheermodel is aangepast en opnieuw vastgesteld. In verschillende vergaderingen van de expertgroep is gesproken en gediscussieerd over het aanpassen van het beheermodel. Belangrijkste reden om het beheermodel aan te passen voor het koppelvlak BAG WOZ is de ondersteuning van samengestelde kennisgevingen.

Centric is voorstander van het opnemen van samengestelde kennisgevingen in het sectormodel StUF-bg. Daarnaast is Centric van mening dat het essentieel is om te beschrijven welke berichten en welke gegevens gebeurtenissen in een bronregistratie worden uitgewisseld. Volgens Centric is dit de enige manier om te komen tot een uniforme gegevensuitwisseling.

Document “Best practices voor het ontwerpen van StUF-berichten”

1. Inleiding: Het staat een ontwerper vrij om van de best practices af te wijken bij het ontwerpen van een sectormodel. Waarom is dat bij het toevoegen van een bericht-catalogus of koppelvlak niet toegestaan?
2. Hoofdstuk 4: Er staat de koppelvlakken van de LV BAG en WOZ zijn voorbeelden van een beschrijvend koppelvlak. Zijn de LV BAG en de LV WOZ nu koppelvlakken of sectormodellen?

Document “Beheermodel en releasebeleid StUF standaarden”.

1. Paragraaf 2.1: Bij de verticale sectormodellen staat een StUF-LVBAG en een StUF-BAG. Wat is het verschil?
2. Paragraaf 2.2: Zoals eerder aangegeven is Centric geen voorstander voor het toevoegen van extra berichtcatalogi.
3. Paragraaf 2.5: In het plaatje bij punt 16 duikt ineens een sectormodel StUF-BAGGBA op?
4. Algemeen: Misschien is het verstandig om in het beheer model te beschrijven wat een sectormodel is en wat een koppelvlak (normatief en beschrijven). Dat maakt het voor de lezer wel wat makkelijker.

MEMO

Met vriendelijke groeten,

Sid Brouwer
Informatieanalist
Hein van Schijndel
Productmanager